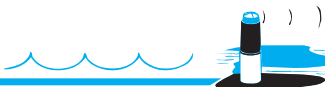


Kompassen



Nummer 3 Årgång 22

www.sxk.se/kretsar/egg

Oktober 2013



*Gör egna knopar, träns och mattor
– kurs i gammalt hantverk från
segelskeppens era i höst*

*Missa inte Årsmötet
8:e november*

*Så lätt lagar du drivaxeln
med en läskburk*

*Historisk resa i Gävlebukten
för oss 200 år tillbaka i tiden*

Foto: Angelika Engelsson



Svenska Kryssarklubben
Eggegrundskretsen

Mikaels krönika

Hej Båtvänner!

När jag skriver detta är båten avmastad och väntar på upptagning.

Hoppas att så många som möjligt har kunnat utnyttja den fina sommaren vi har haft till att vara ute på sjön i båt.

Vi i styrelsen är mitt uppe i summering av ett verksamhetsår och planering inför nästa och vi tar gärna emot synpunkter och förslag på aktiviteter



och hjälp i alla former. Hoppas att så många som möjligt passar på att komma på vårt årsmöte i Gasklockorna den 8/11, detta är ett utmärkt tillfälle att träffa den nya styrelsen och få säga vad man tycker vi skall arbeta mot kommande år.

Vi kommer under vintern att ha ett antal väldigt intressanta temakvällar som jag tycker att ni skall komma på.

Vintern är också den tid på året då man kan drömma sig bort och planera nästa säsong's båtliv, ett led i detta kan vara att besöka någon av flera båtmässor som finns. Förra vintern var vi några som åkte ner till Düsseldorf och det vore trevligt om vi kunde bli fler dit nu i vinter.

Men innan båten tas upp skall jag åka på en av årets höjdpunkter, en veckas segling i Kroatiens härliga vatten.

*Hälsningar/
Mikael Berggren
Ordförande
Eggegrundskeretsen*

Nya medlemmar - välkomna till kretsen

Innehållsförteckning

Mikaels krönika	s 2
Nya medlemmar	s 3
Nostalgi med Tant Storm	s 4
Äventyrssegling	s 8-11
Laga drivaxeln	s 14-15
Ålandseskadern	s 16-20
Familjesemester	s 20-21
Gävlebuktens historia	s 24-26
Årsmötet	s 31

Sven-Erik Säll	Gävle
Christer Palm	Gävle
Pia Eby	Gävle
Sara Palm Eby	Gävle
Hillevi Palm Eby	Gävle
Lennart Björk	Krokom
Erik Westman	Valbo



**OBS: Ni medlemmar som har bytt och vill uppdatera er e-mail kan höra av sig till SXX:s kansli.
e-mail: info@sxx.se**



Information om Svenska Kryssarklubben Eggegrundskretsen

Bankgiro 5139-0771

Ordförande

Mikael Berggren
Bäckvägen 3,
804 26 GÄVLE

Tel: 026-197117, 070-379 04 93
m.berggren68@gmail.com

Kassör (vakant)

Mikael Berggren

Sekreterare:

Cecilia Olsson
Strandvallen 6
805 95 Gävle

Tel: 026-25 81 26, 070-267 17 56

Layout: Angelika Fredrikson, SXX Eggegrundskretsen

Tio dagar med Tant Storm

Under 50-talet var jag, Stefan, medlem i seglingsklubben Surfing, och när jag tänker tillbaka på den tiden upplever jag ett härligt skimmer.

Vi seglade praktiskt taget varje helg under sommarmånaderna och målet var oftast Granskär. De båtar vi seglade var Finnjolle, Snajp, gamla skärgårdskryssare så kallade 22:or och Neptunkryssare.

Drömmen blev sann

Under många år har jag sedan dess längtat efter att ännu en gång få segla i mina gamla hemmavatten. I somras blev drömmen verklighet. Jag och min fru Margareta hyrde Tant Storm, Kryssarklubbens uthyrningsbåt, och under en vecka seglade vi ut från Bönaviken. Drömmålet var Eggegrund och en solig dag blev också den drömmen förverkligad. Under två och en halv timme med nordlig havsbris sträckseglade vi dit på en bog mellan Lövggrund och Gråskärsbådan och med Skälstenarna i lä.

Vackra Eggegrund

Tack vare att klubben placerat ut två bojar söder om ön, kunde vi angöra båten och lätt ro i land i vår lilla jolle. Eggegrund var en fantastisk upplevelse med ett hav av liljekonvaljer, ett rikt fågelliv och rofylld stillhet.

Fler öar

När vi seglade hem, rundade vi öns utsida och kunde sedan sträcka på en bog i en härlig havsbris, passera norr om Vitgrund och sedan i öppen vind surfa hem till Bönaviken.

Under samma vecka hann vi också med Furuvik och Granskär.

TACK för en härlig nostalgipuupplevelse, som jag i mina tankar ofta återvänder till!

Text: Stefan Larsson





***På
rätt kurs?***

- » Föraryntyg » Kustskeppare
- » Båtradio VHF/SRC
- » Manöverintyg för högfartsbåt

Välkommen till Medborgarskolan

Nu i nya lokaler:

**Drottninggatan 23
803 11 Gävle**



Anmälan via telefon eller webb
Tel: 026-60 50 80
www.medborgarskolan.se


medborgarskolan

Gammalt hantverk kan bevaras med hjälp av dig

”Målet med studiecirkeln är att sprida och vidmakthålla en gammal hantverkstradition från segelskeppens era”

En studiecirkel i tio steg kommer att hållas under höstterminen.

Plats: Ria på Brynäs i Gävle

Tid: 18 – 20

Håll utkik på hemsidan när kursen startar och anmäl intresse till cirkelledarna Kenneth Garph och Lennart Rönkvist

Alla läser tillgänglig litteratur och egna ideér välkomnas. Vi lär av varandra. Deltagarna är allt från nybörjare till vana knopare. Arbetsmaterialet är främst de tre böcker som nämns nedan.

Målet är att ge spridning åt denna gamla konst.

Knopar är viktiga inom såväl yrkessjöfart som fritidsaktiviteter på sjön eller vid klättring. Dekorativa knopar används för framställning av till exempel nyckelringar, mattor, tränsning.

Studiebesök planeras vid repslagerier och museér, samt hos Pille Repmakare på Skeppsholmen i Stockholm för inspiration och materialinköp.


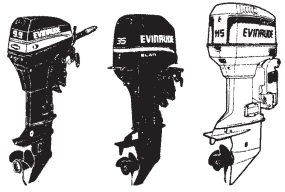


Studielitteratur:

Ashley: Book of knots.

Pille Repmakar'n: Knop, stek och splits.

Arvo Kinnunen: Segelfartygsepokens repmattor

Sammankomst	Förslag på kursplan - dina förslag välkomnas!
1	Verktyg, teori och tillverkning
2	Olika typer av tågvirke, teori
3	Grundläggande knopar
4	Tränsning av flaskor, grundteknik
5	Tränsning av verktyg
6	Dekorativa knopar, grundteknik
7	Mattor av rep, grundteknik
8	Tillverkning av canvassjösäck
9	Vidareutveckling av tekniker
10	Vidareutveckling av tekniker

<p>WIBE STEGAR</p> <p>Tak- och Väggstegar Stegar Tillbehör</p> 	 <p>EVINRUDE OUTBOARDS</p> <p>FIRST IN OUTBOARDS</p>	 <p>Sveriges mest köpta flaggstång</p> <p>Låt flaggan få en stång som håller i alla väder. BoforsStången i glasfiber- armerad plast är stark, lätt och underhållsfri.</p> <p>Låt flaggan gå i topp</p> 
--	--	--

 <p>KÄNN DRAGET I 4-TAKT HONDA MARINE</p>	<p>Jonsered Jonsered Power Products AB, 433 81 Partille. Tel 031-94 90 40.</p> <p>MOTORSÅGAR RÖJSÅGAR GRÄSKLIPPARE</p>	 <p>STIHL MOTOR & ELSÅGAR</p>
--	--	--

Petterssons Kryddstigen 17 Gävle
Tel 026-10 52 95. Vard 7-18, lör 9-14
Försäljning • Service • Reservdelar

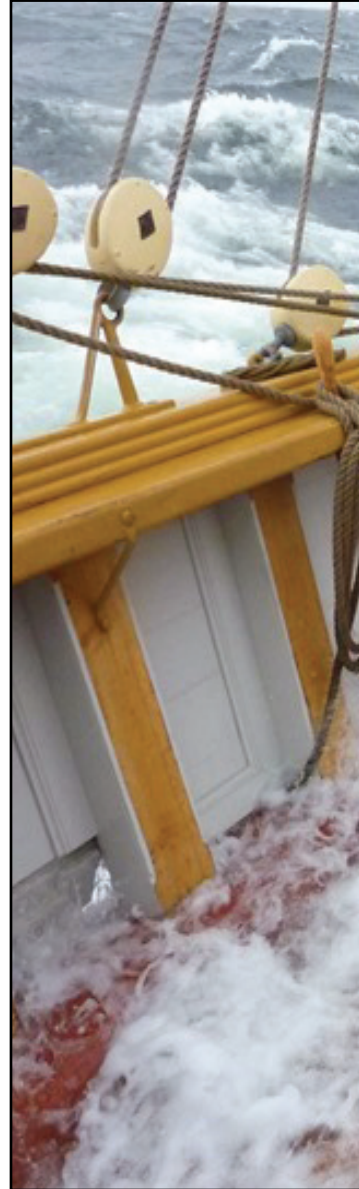
Med Briggen Tre Kronor från Gävle till Härnösand

Briggen Tre Kronor besökte Gävle 13-15 september. Den 16:e seglade hon vidare mot Härnösand för att sedan gå till Jakobstad via Örnsköldsvik.

Från Gävle gick det att hänga med som Paying Crew till Härnösand. Vi var bara två Gävlebor (undertecknad och Jari ”Jussi” Lahti) som tog chansen, och vi blev inte besvikna. Vi bjöds på en fantastisk segling och vill verkligen propagera för alla att ta chansen att följa med om tillfället återkommer. Besättningen var vältrimmad och vi fick oss massor till livs om konsten att segla råseglare. Tyvärr behöver man nog vara med betydligt längre än vi var för att allt ska fastna, men lärorikt och roligt var det.

Bra samarbete

Vi gick från Gävle klockan nio på morgonen. Maskingång tills vi var utanför Holmuddsrännan och mudder-



verken. Kunde konstatera att en fyr var borttagen. Tyvärr kommer den nog inte att få ersätta bilvraket och ogräset i västra rondellen då Gävles politiker fortsätter, trots sloganen

Välkommen Ombord, att göra sitt bästa för att Gävle inte ska råka framstå som en sjöstad. Nåväl, väl ute ur rännan satte vi segel, och det är verkligen inte något



Foto: Lennart Rönnkvist

latmansgöra. Först lossades alla gårdingar, sedan bar det iväg upp i riggen för några ur besättningen, som består av åtta fasta besättningsmän/kvinnor och ett antal volontärer. När alla surringar av seglen var lossade fick vi som var kvar på däck lossa J-stagen och hala ner seglen på de lägre rårna.

Fulla segel

Här gäller det att hålla reda på i vilken ordning olika tåg för olika segel sitter i nagelbänkarna. De övre seglen hissade man i stället upp med rårna, ett riktigt tungt jobb med fyra till fem man på varje tåg. Sedan brassades seglen på läsidan och på lovartsidan ansattes halsarna. Det blåste rejält från sydost, upp mot 20 m/s i byarna och vi gjorde god fart. Helt otroligt för ett så stort och tungt fartyg. Vi låg som regel runt tio till elva knop och toppade med 14. Och nu var det regnställ och stövlar som gällde när sjöarna spolade över däck. Helt otroligt även av kocken som trollade fram fantastiskt god mat både till lunch och middag trots den svåra sjön med sex till sju man och kvinnor ur besättningen som hängde över relingen offrande till Ran. Med modernt vokabulär skulle man väl säga att de inte mådde sjukt bra, snarare tvärtom, hårt liv sjömanslivet som någon brukar säga.

Bärga segel mitt i natten

Med den goda farten bedömde kaptenen på kvällen att vi skulle komma fram alldeles för tidigt, så vid tvåtiden på natten bärgades seglen, tufft att gå upp i riggen och beslå seglen i mörker och regn och med master som pendlade våldsamt när fartyget rullade i sjön. Vi ankrade senare upp strax utanför Sundsvall.

God mat

Efter sovmorgon och kraftig frukost klockan nio lättade vi ankar klockan tio och länsade vidare mot Härnösand. Tisdagen bjöd på svaga vindar och alla segel sattes utom Briggseglet, eller Mesanseglet, som är ett kryss- och bidevindssegel. Tuffa tjejer och killar ombord klättrade hela vägen upp till Röjlarna. Kocken lyckades även denna dag, och förutom en riktigt schysst lunch, bjöds det även på eftermiddagskaffe med nybakade bullar.

Hemfärd

På eftermiddagen var det så dålig vind att vi fick ta hjälp av järnseglet och var framme i Härnösand klockan 17:00. En väldigt snygg angöring fick vi också uppleva innan vi tog farväl för denna gång och satte oss på tåget hem.

Text: Lennart Rönnqvist



För att hissa de olika seglen krävs både kunskap och flera besättningsmän.

Foto: Lennart Rönnkvist

Ökat intresse för Tant Storm i sommar

- om fler hyr kan mer investeringar göras.

Båtsäsongen börjar närma sig sitt slut och vår If båt Tant Storm har nyttjats betydligt mer under denna säsong av våra medlemmar, jämfört med tidigare säsonger.

Mycket kan vi nog tacka det fantastiska väder som vi haft i Sverige denna sommar, men jag tror också att informationen nu har nått ut till fler om möjligheten att hyra Tanten. Detta glädjer givetvis oss i styrelsen mycket att båten används då vi och volontärer varje säsong lägger ned en hel del arbete för att få henne i gott skick. Till denna sommar investerade vi även i en ny sprayhood och ett bomkapell, vilket blev ett riktigt lyft för båten. Om efterfrågan att hyra båten fortsätter att vara god kommer vi framöver göra fler investeringar för att få Tanten i ett ännu finare skick.

Stort intresse

Hittills under denna sommar har båten varit uthyrd 27 dygn av flera olika familjer och sällskap. Bland

annat så hyrde ett par vår If-båt, för att återigen upptäcka Gävles skärgård (läs mer om detta på sidan fyra) då de tidigare var bosatta i Gävle och seglade frekvent i omkringliggande vatten. Vi hade även en svensk man som numera är bosatt i USA som avvarade några av sina semesterdagar i Sverige för att segla Tanten och upptäcka vår skärgård. Tant Storm har även motiverat några att bli medlemmar i SXX så att de får möjlighet att hyra båten, vilket också glädjer oss i styrelsen.

Sprid vidare

Vi hoppas att nästkommande säsong blir lika bra, om inte bättre. Ni medlemmar får mer än gärna sprida vidare informationen om möjligheten för att hyra vår If-båt. Många av er kan nog relatera till de första gångerna ni var ute och seglade, vilket sedan blev det första steget in i ett långlivat seglingsintresse. Tant storm kan mycket väl assistera till detta steg om bara fler tar möjligheten att hyra henne. Självklart ser vi gärna att fler kommer ut och seglar.

Text: Hampus Olsson

Motorproblem? Renoveringsbehov?



Kom till Snorre så ska vi hjälpa dig!

**Vi slipar vevaxlar, borrar cylindrar,
renoverar samt planar topplock
och allt annat inom motorrenovering.
Även provbänkskörning, max 600 hk.
Reservdelar till alla förekommande märken.
Allt från moped till lok.**



**Forsbyvägen 221, 805 98 Gävle
Tel. 026-16 84 20. Fax. 026-16 86 76**

Konsten att laga en drivaxel

I somras hände det igen!

Jag gick för motor och hörde hur motorn varvade upp några gånger. Jag förstod vad som var på gång eftersom det har hänt två gånger tidigare. Min propelleraxel, alternativt klämkoppling börjar bli utsliten.

Första gången det hände på

Ålandseskadern för två år sedan tittade vi ner i vattnet och upptäckte att vi stod still trots att motorn gick, jag tittade då in till motorn och upptäcker att motorn går runt men att axeln står still. Den har glidit ur cirka fem till tio centimeter och har tappat fästet från klämkopplingen. Då var det bara att lossa på klämkopplingen, skjuta in axeln, dra åt och köra vidare.

Förra säsongen hände det igen när jag hade tagit upp ankaret vid Träskö Storö och skulle köra iväg, ingen drivning framåt. Samma procedur igen, lossa, skjut in, dra åt och kör iväg.

I år var vi på väg upp mot Väddö kanal när det hände igen, motorn varvade upp och sen saktade vi farten tills vi stod still. Denna gång hjälpte inte den vanliga proceduren, det slirade fastän klämkopplingen drogs åt

Att klämma fast ståltråden mellan axeln och klämkopplingen, och dra åt hjälpte oss en bit på vägen, men den lossnade ganska snart . Något annat måste till.



Foto: Mikael Berggren

så hårt jag orkade. Hissade segel och lämnade rodret till sonen medan jag försökte med åtgärder.

”Jag har hittat ett användningsområde där silvertejp inte fungerar!”

Vi fick ankra upp innan det smalnade av och jag funderade ut lämplig enkel åtgärd. Det jag hittade som fick rum



Foto: Mikael Berggren

**En upp-
klippt
fantaburk
lindad
två varv
runt
axeln
gjorde
susen.
Endast
fantasin
sätter
gränser.**

mellan axel och klämkoppling var en bit ståltråd som jag stack in och sen drog åt. Med denna konstruktion tog vi oss genom kanalen med försiktig gas, stannade efter bron vid Älmsta och tog en promenad med hunden. När vi sen fortsatte kom vi ca 400 m norr om gästhamnen innan det lossnade igen, kvällen var vindstilla så det var bara att vända båten och vricka sig in till hamn med hjälp av sonen som bogserade med jollen. Denna

gången stack jag in fyra ståltrådar innan jag drog åt igen. Nästa dag hissade jag segel utanför bojen och seglade upp till Öregrund där jag tog mig försiktigt in med motorn på låga varv. Tog mig sedan hem på detta sätt via Ångskär med så lite motorgång som möjligt.

Eller nästan ända hem.

När vi tog ner seglen utanför Gävle hamn och startade motorn kom vi cirka 100 meter innan det lossnade igen. Rullade ut focken och lämnade rodret till gästen som fick segla sicksack runt mudderverket som också skulle in till hamn medan jag kröp ner och gjorde om proceduren med att sticka in ståltrådarna igen. Det tog knappt tio minuter och jag kom upp lagom till passage av Gerdabojen så att vi kunde starta motorn, rulla in seglet och ta oss in till bryggan.

Efter detta har jag gjort en bättre lösning som har fungerat fram till upptagningen, för att få en jämnare anliggningsyta och lite större diameter på axeln är den nu lindad två varv med en uppklippt fantaburk.

Det går alltid att komma vidare med lite fantasi men i vinter blir det att se över axel/klämkoppling.

Text: Mikael Berggren

Härlig segling på årets Ålandseskader

Ålandseskadern samlade hela 18 båtar och 70 deltagare detta år. Eskaderledare var Jens Holm på Butterfly och Per-Erik Svedberg på White Shadow, en uppgift som de skötte utmärkt.

– Inte helt lätt att hålla samman ett så stort gäng med så olika båttyper och erfarenheter, säger Jens Holm.

På den vackra S/Y Palawan med Jari Lahti (Jussi) som skeppare gästade jag tillsammans med Anders Englund, Åke Södergren och Kenneth

Garph. S/Y Palawan har byggts egenhändigt av Jussi själv under 27 år innan den sjösattes 2010 och seglades tur och retur Västindien under nästan ett år. Båten är otroligt vacker och välbyggd, vilket renderade i väldigt många studiebesök från andra skeppare under tiden vi låg på Åland.

Vi samlades redan på onsdag eftermiddag för att packa och proviantera och sedan segla ut båten till Husse för övernattnig för att vara klara i tid på startdagen.



Förväntansfulla eskaderdeltagare efter frukost på Husse.

Foto: Lennart Rönnkvist



Foto: Lennart Rönkvist



www.gefleyachts.se

På hemsidan finner du alla våra båtar!

Bra start

Samling torsdag klockan nio på Husse för gemensam kraftig frukost på restaurangen och genomgång av eskaderledningen innan vi gav oss iväg vid tiotiden i dålig vind, nästan bleke. Motorgång till Björns fyr där vinden tilltog och vi satte alla segel, nästan. Fisherman, som är ett medvindssegel sattes aldrig, och åtminstone tillfälligt pensionerade stålåsnan.

Glädjen blev tyvärr kortvarig, redan vid Bellonagrund var det dags för motorgång igen. Vid Vässarö samlades hela gänget inför överfarten av Ålands hav. Några som hade extra bråttom gick vid ettiden, medan de flesta inväntade de sista och gick vid tvåtiden. Jabowoky fick problem med bränsletillförseln och den motorkunnige Andreas Tagesson på Cassiopeia gick över för att hjälpa till. Det visade sej dock, enligt rykte, att det bara var spindlingarna som i sin jakt på transparent Loranga av misstag givit sej på dieseln och täppt till bränsletillförseln. Efter en uppsträckning av spindeln flyttade de på sej och färden kunde fortsätta.

Själva hade vi också ett rikt djurliv ombord. Förutom Duvan, som autopiloten kallas på grund av att den kuttrar när den ändrar kurs så hade vi en besättningsmedlem med ryggproblem, som lät som en skadeskjuten ålakraka när han skulle sätta sej.



Anders Englund i riggen för att fixa som åkt ur, under eskadern.

Foto: Lenna

Havstrut hade vi allihop och ingen hamnade i knipa utan alla var glada och skötte sej så kapten behövde inte utdela en enda Orre, men desto fler kaffegökar.

Inledningen på överfarten såg lovande ut, men vinden dog ut snabbt och det blev bleke hela vägen. Ändå var det en väldigt vacker natt och en soluppgång på ett spegelblankt Ålands hav är definitivt en upplevelse.

Vi anlände till Mariehamn vid tiotiden, efter ganska precis 24 timmar, vilket är ovanligt långsamt, men får skyllas på frånvaron av vind.

Eskaderledningen lovade att ta ett allvarligt snack med Aiolos innan nästa eskader.

Vi fick en fin långsidesparkering längst ut på en bryggarm, inte lätt att slingra sej in med en långkölad 58-fotare bland bojarna. Efter angöring,

obligatorisk ankardram och lunch blev det bastu och en eftermiddagslur innan samling på bryggan för drink i strålände solsken och sedan gemensam middag. Drinkservitörerna från eskaderledningen med hjälp av Gävles egen låtskrivare Larry Forsberg skötte sej utmärkt och fyllde på mitt glas flera gånger. Det var nog bara en som saknade transparent Loranga.

På kvällen hade vi väldigt många studiebesök på båten, inte bara från eskaderdeltagare utan även från andra båtar. Bland annat Niklas Nilssons besättning på Ariane av Hakudden, som vi fick lära skillnaden på Boliner och Lusplattung. Den senare används i riggen för att skona seglen mot nötning mot stagen och det tidigare, men lösa sådana, seglar bara kommunalledningar med.

Bra översegling

Påföljande dag gick eskadern upp till Käringsund för grillning där de flesta blev kvar större delen av dagen i det fina vädret. Vi insåg att vi skulle få svårt att slingra oss in i Käringsund med vår båt, så vi sov ut och gick sedan direkt mot Öregrund via Väsarö. Vi fick en jättefin översegling med bra vind och strålände solsken. Gjorde god fart hela överfarten, en bog och mellan fyra till sex knop hela vägen till Väsarö. Enda störningen



na flagglinan

rt Rönkvist

var en rysk lastbåt som väjde sent och väldigt lite och strök förbi alldeles för nära. När vi kom fram till svenska sidan dog vinden ut och vi fick några droppar regn. Men innan Öregrund klarnade det upp igen. Anläggning i Öregrund utan problem, men bojen låg så nära bryggan att peket stack in långt över bryggan. Tur att vi hade stege, det var över två meter från peket ner till bryggan. En rask ankdram och sedan snabbt upp på stan för att få lite mat innan allt stängde.

Spring (seglings-)nota

Vi avgick tidigt från Öregrund, hamnkapten hade inte anlänt, så vi blev tvungna att smita från hamnavgiften. Segling fram till en bit förbi Björn innan det var dags för motor igen. Gävle mötte oss med lite regn, som upphörde innan vi skulle lägga till inne i ån. Det blev trångt i Holmuddsrännan där vi fick möte med en större lastbåt och fick vänta en stund innan vi kunde passera. En, trots dåliga vindar, fantastiskt skön båttur.



**Text och
foto:
Lennart
Rönn-
kvist**

Uppskattad filmvisning om Emel Vaarmans liv

Filmen om Emel Vaarman som visades på Silvanum den 18 september, legendaren från Söderhamns Skärgård, som bodde på Storjungfrun stora delar av sitt liv, blev verkligen lyckad. Närmare 70 personer kom för att få veta mer om Emels spännade liv. Emel började tidigt som spritsmugglare, men ändrade under andra världskriget sin bana till att hjälpa uppemot 11 000 estniska flyktingar att med båt ta sig till Finland och Sverige. Flera av besökarna kände Emel och var själva

flyktingar från Estland. Emel gick bort för ett par år sedan och många är vi som saknar fiskargubben som satt på trappen till sin stuga på Storjungfrun och lagade nät.

Vi tackar Anders Burman från Söderhamn som är gift med brorsdottern till Emel och som lät oss få möjlighet att se denna film. Filmen är Emels egen. Den gavs till honom efter filminspelningen och visas endast i slutna sällskap.

Text: Cecilia Olsson



Närmare 70 personer lät sig lockas till filmvisningen för att få veta mer om Emels liv.

Foto: Cecilia Olsson

Tips på Ålandshamn

I år upptäckte jag och min man Kjell en bra hamn på väg över till Ålands hav från Väsarö till Käringsund, via Enskär/Signilskär.
(N 60.12.8 N, E 19.19.1)

Där finns en fin brygga vid den nerlagda kustbevakningsstationen.

El finns också. Man kan ligga inne i hamnen (U:et) eller på utsidan.

Perfekt för oss som har hundar och små barn ombord.

Text: Cecilia Olsson



Bild 2096 Sjökortsbild (Seapilot)

Foto: Cecilia Olsson



YACHTING



Det bästa med NonStop är att den gör båtlivet enklare och de hårliga stunderna på sjön ännu hårligare. Glöm allt som heter slipning och skrapning. Skölj rent på hosten och rulla på ett nytt lager när det våras. NonStop är självpolerande och det är båtens förelse som polerar bottenfärgen.

Med över 80 års erfarenhet inom marin- och forärgsindustrin vet Jotun vad som krävs på sjön.

Välj **NonStop ECO Antifouling** – så håller du botten sifit och fri från beväxtning under hela säsongen. Välkommen in i butiken så berättar vi mer om Jotuns Yachting-sortiment!

- > SJÄLVPOLERANDE
- > BOTTENFÄRG
- > FÖR OSTKUST
- > OCH INSDÄR
- > INGEN SLIPNING
- > INGEN SKRAPNING
- > FÖR ALLA BÅTAR

Frihet till att njuta...

Jotun Yachting har mer än 80 års erfarenhet av underhåll av fartyg, offshoreinstallationer och fritidsbåtar. Våra system har visat sin styrka på alla världens hav.

Jotun Yachting – njut av de goda ögonblicken

Välkommen in till oss!



www.fargton.se

Färgton, Kryddstigen 10, 800 06 Gävle.

Tel: 026-18 61 40. Öppet: Mån-Fre 9-18. Lör 9-14.

Historisk resa i Gävlebukten

Året var 1833 när ångbåtskapten **L.H. Hillberg** skrev en reseguide för turen **Gävle - Stockholm**. Detta för att, som han skriver ”**undanröja obehaget för passagerarna att trötta befälhavaren med frågor om de ställen man under resan passerar, och för att befria honom från artigheten att dem besvara...**”. Nu när så mycket resurser och arbete läggs på farleden in till Fredriksskans, Gävle hamn, för att underlätta för den moderna båttrafiken, kan det vara intressant att se hur samma farled beskrevs för 200 år sedan. Här följer ett smakprov ur reseguiden som börjar med en beskrivning av Norrlandets byggnader:

”På en fri och öppen plats ligger lantstället **Kullsand** som förut tillhörde grosshandlaren Hillberg. På något avstånd, men nära stranden, är Svenslycka som har konsuln grosshandlaren Löthman som ägare. Vidare synes vid stranden **Nydahl**, tillhörigt kapten Össberg och bebyggt med ett mindre hus. Därefter följer det med större byggnad försedda **Gröndahl**, **Nyvall**, handlare Blomgrens, och sist Ängesberg varav en del tillhör notarien Wahlroths änka och arvingar, samt en del Kapten Bräcke. Ut i viken vid detta är vinterhamn,

därutanför är god ankarsättning och nära därtill går segelleden för djupgående fartyg norr om **Limön** förbi **Holmudden** där förut, som redan nämnts, ett grovt batteri varit placerat. Förbi fiskeläget **Bönan** där det nu är station för tull och karantänsbevakningen, till **Gråberget** där det också är god ankarsättning på vilken skepp med större djupgående än 18 fot inta fulla laddningar, och kommande och gående avvakta gynnsamma vindar. Det av mindre, och även av ångfartyget begagnade farvattnet går på södra sidan **Limön** nära **Båkharen**, på vilken sida som helst. På detta skär stå två lotsmärken som tjäna till utpekande av leden särskilt för dem som kommer från öppna sjön eller österifrån. Till höger lämnar man en grupp av skär och en större holme som lyda under **Harnäs** och ha det gemsamma namnet **Orarna**. Till vänster ligger **Granskär**, där det är en förträfflig hamn för små fartyg, **Römaren** och **Limön**. På den sistnämnda, en mil från Skansen (Fredriksskans) den största och yttersta av nämnda holmar bor lotsar och fiskare en del av året. På samma ö har under krigstider stått en vårdkase, och under det sista kriget mot Ryssland var en telegraf placerad där, som korresponderade med en annan, så anlagt på stadens kyrktorn. År

1831 hade karantänsbevakningen här sin station, vilken som nyss nämnt är flyttad till **Bönan**. Alla tre skären, jämte det närmare **Eggegrund** liggande **Gråskälsbådan**, på vilken också fiskare bo under sommaren, är tillslagne Landshövdingen i Gävleborgs län till vilken invånarna betala någon skatt.

Så snart man kommit ut på nya farvattnet ser man ett stort vitt magasin på södra stranden av fastlandet vid **Skutskär**, lastageplats för bruken Älvkarleö och **Söderfors**; det först-nämnda tillhör brukspatron Tottie, och det senare flera intressenter. Då man avancerat längre ut upptäcker man, väster om det förr nämnda, Harnäs masugn, till vilken Greve af

Ugglas är ägare, och då man passerat Limön ser man till vänster fiske-läget Bönan och det förr nämnda Gråberget med en i öster utskjutande låg udde, **Utvalnäsudden**, förbi vilken farleden gå norrut från Gävle. Längre österut ser man åter en grupp av öar, bland

vilka vi anmärker de under sommartid bebodda **Vitgrund**, **Lövgrund** och **Eggegrund**, som tillhöra staden och utgör den yttre förmuren mot havet. På **Lövgrund**, där 11-12 hushåll bo, uppfördes 1831 en kapellbyggnad och utanför båthamnen där ligger den så kallade Rudmans sten, på vilken professor Celsius under sommaren år 1731 med en linje inhuggen i vattenbrynet, önskat för framtiden utmärka den fallande strandlinjen i Östersjön. År 1831, den 31 juli, efter 100-års förlopp, observerades att vattnet fallit med 1 ½ aln (ca 90 cm). På **Eggegrund** stå en igenkänningsbåk, som man hoppas snart se förvandlad till fyrbåk, sedan förnyade föreställningar om nyttan av sådana i senare tid blivit gjorda



SXK medlemmarna Bosse och Cissi Ulphielm under en resa i Hillbergs spår sommaren 2013 - 180 år senare.

Foto: Privat

på vederbörlig ort.”

Kaptenen kände inte bara till de fyrar och fiskelägen man passerade, han tycks även ha vetat det mesta om husen längs rutten. Som en god guide fokuserar han på vad passagerarna verkligen vill veta: *vem* som äger byggnaderna och industrierna, deras yrken och civilstånd. Personnamnen säger oss inte så mycket längre, däremot känner man igen de allra flesta ortnamn som Hillberg nämner. Många hus har tillkommit i Gävlebukten sedan dess, men en del har faktiskt också försvunnit, Vitgrund som förr hade uppåt 20 hus är inte längre bebodd ens sommartid. Egggrund och Gråsjälsbådan har också

avsevärt färre sommarboende. Annat i beskrivningen känns mer främmande; den optiska telegrafan på Limön och karantänsbevakningen, som tog hand om de karantänspliktiga fartyg som hissat svart flagg vid angöringen till Gävle. Inte ens lotsen gick då ombord. Spridningen av kolera och gulsot skulle förhindras till varje pris och besättningsgarna kunde få vänta i veckor på att få fortsätta. Det är fascinerande att se hur Hillberg, liksom vi, tycker sig leva i en tid av snabba förändringar. Ångbåtarna har börjat ersätta segelfartygen, båkar byts mot fyrar, det byggs kapell och industrier. Allt som för Hillberg var symboler för det nya, är idag symboler för det gamla! Kommer våra dagars vindkraftverk och oljecisterner

att stå kvar, och omhuldas om 200 år? Och vem vill göra om Hillbergs guide nu och berätta vilka som bor i de hus man idag passerar längs farleden?

Text: Bo Ulfhielm



Mitt emot kryssarklubbsbojarna på Lövgrund ligger stenen med 1731 års vattennivå. Strecket ser man nästan längst upp på blocket, som snart helt står på torra land.

Foto: Bo Ulfhielm



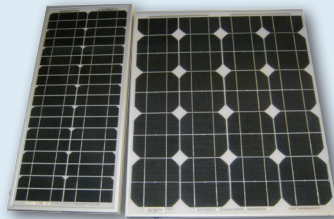
Vi säljer

kompleta Solcellsanläggningar 12 volt

För, båten, stugan, husvagnen, tältet m.m.

Solceller

25 watt.....	399:-
40 watt.....	649:-
50 watt.....	749:-
80 watt.....	1 199:-
100 watt.....	1 399:-



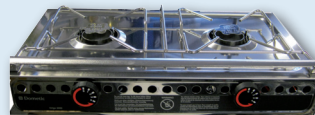
LED TV

16 tum.....	1 999:-
19 tum.....	2 499:-
22 tum.....	2 999:-



Spritkök

Origo 3000.....	1 295:-
-----------------	----------------



Tel: 0650-106 85

Öppettider

Grottränd 4 C
824 30 HUDIKSVALL

Måndag – fredag 10.00-17.00
Lunch 13.00-14.00
Stängt lör-sön under vintern

Familjesemester längs Höga Kusten och Jungfrukusten

Min pappa Mats seglade upp båten tillsammans med sina vänner till Luleå. Det var en liten mini-eskader som en amerikan som heter Scott hade skapat. Det tog tre dygn då de seglade nästan hela resan utan att stanna och vila, medans det tog fem veckor att segla ner den till Gävle igen. Här är berättelsen om min mina fem veckor ombord på Eltiwa Star.

Jag och familjen, det vill säga Mamma Tina, storasyster Towa och familjens senaste tillskott, nakenkatten Grace, åkte ungefär en vecka senare bil till Umeå i cirka fem timmar. Det gick bättre än vad jag trodde. Vi sov på hotell och sedan så åkte vi ytterligare cirka tre timmar i bil till Luleå. När vi klev ur bilen blev vi välkomnade av min pappa och sedan började vi packa upp våra grejor. När vi var klara så gick vi till en stadsfest, och sedan på kvällen gick vi och kollade på Petra Marklund.

Söndagen efter var vi fortfarande kvar i Luleå och shoppade. På måndagen åkte vi till ett ställe som heter Likskär, men när vi kom dit så visade det sig att det hette Liggskär, men jag tycker att likskär passar

bättre för vi såg massa döda sälar där... Det fanns en mysig bastu och en restaurang som vi åt på och det var supergod mat. Vi blev inblåsta där så vi upprepade den mysiga kvällen dagen efter också.

På tisdagen åkte vi till en ö som heter Klutarna och där gick familjen på promenad till en sten som liknade en gubbe. Det var inte värt att leta efter en sten så länge som vi gjorde enligt mig men det var ändå liiiiite mysigt...

Dagen efter så åkte vi till Mellerstön där vi såg fyra älgar! Det var första gången jag såg en älg, så det var coolt. **Vi åkte till Piteå** dagen efter där jag fick träffa mina tremänningar för första gången. Vi gick på stan och handlade och låg kvar där tills på måndagen, då vi åkte till Pite-Rönnskär. Det var mitt favvo ställe på hela semestern, men dock var det svårt att lägga till för det var stark vind och ett mycket litet ställe. Men det gick bra. På kvällen kom det en gubbe och frågade om vi ville gå upp i fyren och det ville vi för det kostade bara tio kronor per person. Dagen efter blev vi kvar för vattnet hade sjunkit så pass mycket att vi inte vågade ta oss ut. På onsdagen tog vi istället och åkte långt. Tio timmar tog det innan vi kom fram till en betongbrygga med massa husvagnar.

På torsdagen så åkte vi till Holmsund

där vi tittade på en sjöräddningsövning. Senare på kvällen blev det en riktig uttryckning men sjöräddningen ville inte berätta så mycket om den.

På fredagen åkte vi till Norrbyskär och där var det fint, men det var inte så mycket att göra.

På lördagen så åkte vi till Örnsköldsvik där jag hittade en flytande stol som jag lämnade in till en restaurang men jag fick ingen hittelön...

Vi stannade i Ö-vik till tisdagen då vi åkte till Trysunda där det regnade för första gången på semestern. Vi stannade där dagen efter för då var det så fint väder.

På torsdagen åkte vi till Ulvön där det fanns pool som jag och Towa badade i. På fredagen åkte vi till Häggvik och badade och jag fick min första abborre på kastspö men den fick komma tillbaka till vattnet då den bara var cirka tio centimeter. Efter det seglade vi vidare till Lustholmen. När vi kom dit så var det som att kliva in i ett barnprogram fullt med massa glada barn.

Dagen efter det så seglade vi till Härnösand och handlade och sedan seglade vi vidare men vände efter en liten stund på grund av att hela besättningen mådde illa. Vi åkte tillbaka till Lustholmen.

På måndagen åkte vi till Lill-Lubban som man skulle kunna kalla för Sundsvalls Granskär. Vi var ensamma

när vi kom dit men sedan kom det en nästan likadan båt som våran.

På onsdagen åkte vi till Agö där mamma plockade kantareller.

På torsdagen åkte vi till Storjungfrun och åt mat där och sedan på kvällen åkte vi äntligen hem till Huseliöharen.

Vi sov i båten till på fredagen och åkte sedan hem till huset.

Såhär i efterhand måste jag nog medge att det inte var så tråkigt att tillbringa fyra veckor i båten tillsammans med min familj.

Text: Elvira Jacobson, 12 år



Foto: Privat

Jorden runt mot fel håll

Världsomseglaren Lars Hässler kommer till
Gävle 20 november klockan 18-20

och håller föredrag om sina resor.

Här författare till flera böcker som:

Arholma-Landsort, och Mot Alaska

Han är sedan i oktober i år tillbaka i Sverige efter en tre och
ett halvt års världsomsegling *mot fel håll*.

Seglatsen gick genom Suezkanalen, genom pirat vattnen till
Aden, Indien, Phuket, S-pore, Borneo, Filippinerna, Kina, Ja
pan, Alaska, Kalifornien och Mexico. Därifrån tvärs över Stilla
Havet, genom Mikronesien, Indonesien och Filippinerna.
Från Bali över Indiska Ocean till Sydafrika, Brasilien, Västindien
och sen upp hela amerikanska ostkusten från Florida
till New foundland och Vikingabyrn där, till Grönland, Island,
Färöarna och Stockholm.



För mer info om plats
och pris, se hemsidan:
www.sxk.se/kretsar/egg

Kalendarium 2013

Oktober

- 6 Styrelsemöte
18 Tredje numret av Kompassen
28 Styrelsemöte

November

- 8 Årsmötet
20 Föreläsning m. Lars Hässler (se hemsidan!)
25 Styrelsemöte (alt. 2/12)

December



Snabb hjälp och låga premier

Så svarar våra kunder om varför de valt Svenska Sjö båtförsäkring. En annan fördel är att vi jobbar enbart med båtförsäkring. Kanske är det just därför vi har runt 50 000 nöjda kunder. Som alla har en sak gemensamt. De bryr sig om sina båtar. Precis som vi.



Kolla våra låga premier på
www.svenskasjo.se
Eller ring oss på 08 541 717 50.
Kan det vara enklare?

MAXI
ICA STORMARKNAD
SANDVIKEN